

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Divi Bambergenses S. Henricvs Imperator S. Kvnegvndis
Imperatrix S. Otho Episcopvs**

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

XI. De Mitzlao rectore ciuitatis & de factis eius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41527

non aliud hoc portenti genus, nisi dæmonum expulsionem
præfigere, qui Christianismi coruscantem per nouos Docto-
res gratiam non ferentes, negata sibi in his regionibus man-
sione, Ruthenos, pagano adhuc errore irretitos, adiere.

De Mitzlaore rectore ciuitatis, & de factis eius.

C A P V T . X I .

Sefidus.

Edit. Canis libi.

3. cap. 9.

S. Othocere-

monias dedica-

tionis populo.

explicat.

Mitzlaus ab.

Episcopo empie-

ans trax.

Quid S. Otho a

Mitzlaopostu-

laris.

Nter agendum vero, quid ipsa dedicatio, vel quid
singula opera dedicationis significare haberent,
rudi populo Antistes exposuit, præcipue vero, ut
Mitzlaum ipsius ciuitatis Principem, quem pri-
dem in Pentecoste cum aliis Primatibus Vznoimæ baptiz-
uerat, & in eo cæteros erudiret, de omnibus his alloquitur; sa-
cramentum dedicationis ad animam cuiusque fidelis perti-
nere, sufficienti sermone demonstrans, quæ sancti Spiritus
templum efficit, vel in cuius corde Christus per fidem inhabi-
tat. Deinde sermonem ad ipsum Principem ex toto conuen-
tens. Tu es, inquit, fili charissime, vera domus Dei, tu ipse
hodie dicandus & dedicandus es, omnipotenti Deo, creatori
tuo, ut emunis ab omni alieno possessore, ipsius tantum man-
sio fias, atque possessio. Non ergo impedi das dedicationem
tuam, fili charissime. Nihil enim prodest istam, quam cer-
nis, domum foris dedicari, nisi etiam dedicatio ipsa ad cordis
tui sanctificationem proficiat.

Ille vero exhortatione compunctus, ait; Et quid est, Pa-
ter sancte, quod me iubes facere, ut dedicatio ista in me com-
pleteatur? Episcopus autem intelligens adesse spiritum.
Ex parte, inquit, fili Domus Dei esse ceperisti; fac, ut ex toto sis.
Iam enim idolatriam fide commutasti, baptismi gratiam
consecutus. Nunc sequitur, ut fidem operibus exornes, im-
pietates, oppressiones, rapinas, homicidia & fraudes penitus
deuita. Postremò, quidquid tibi fieri ab alio non vis, alij

ne feceris. Captiuitates, quas habes, absoluere omnes. quod si non omnes, vel eos certe, qui Christiani sunt, tu et fidei consortes.

Tum ille parum hæsitans; Durum, inquit, mihi est, Pater, dimittere omnes. quia magnis rationibus ac debitibus quidam ex eis mihi detinentur. Tunc Episcopus; debita, inquit, pro debitibus dimitti & sermo Euangelicus, & Dominica suadet oratio. Sic enim omnium debitorum tuorum apud Deum certam remissionem consequeris, si omnes debitores tuos in eius nomine absoluies. At ille altius ingemiscens. En, inquit, in nomine Domini Iesu omnes absoluo, & secundum verbum tuum dimissis peccatis meis, dedicatio ista hodie in me compleatur. Et vocans ministrum, qui super captiuos erat, omnes dimitti præcepit.

Erat autem inter eos adolescens nobilis filius eiusdem potentis de * Datia. Iste, absoloris aliis, in cauea quadam subterranea vincitus cippo & catenis tenebatur, eo quod Pater eius quingentarum librarum debitor hunc vadem posuisset. Cumque de absolutione captiuitatum, de obedientia & religione Mitzlai Principis multa esset tam populo, quam Episcopo, & omnibus, qui aderant, in Domino exultatio, & ad consummationem dedicationis ministri ac sacerdotes alacriter festinarent, & necessaria præpararent, habitis omnibus, vas cum cineribus, quod ad aram positum erat, inueniri non potuit: cumque ministri commissionem salis & vini & cinerum facturi, de non inuentis cineribus turbarentur; Vdalricus sacerdos correpta concha vicinas domos vnam vel duas feruntus, in eis cinerem non inuenit. Deinde ad tertiam correns, cryptam quadam subterraneam, in qua prædictus adolescentis in abdiatore parte cludebatur, intravit. Sed captiuus per fæstram manu portecta, & sonitu facto, currentem sacerdotem ad se vocat, rogans, ut pro sui liberatione, Episcopo significet.

Sacerdos vero correptis cineribus properanter ad Ecclesiam redit, & opparenti Episcopo, aliquique fratribus, de illo captiuo insinuat. Episcopus vero, quamvis misericordia mouere, defere ad Episcopum.

*Tergiversatio
Mitzlai de
captiuorū de-
missione.*

*In stat. Episco-
pus.*

*Adolescēs Da-
tiae captivus.*

*Supplicat Vdal-
rico sacerdotis
pro liberazione.*

ueretur; tanta, inquit, præstítit nobis, vt amplius eum grauare rogando non audeam: tamen, ne gaudium festi huius aliqua ex parte claudicet, super huius quoque miseria Dei misericiordiam inuocemus: & conuersus ad Orientem cum ministris, quasi hora vna preces fudit ad Dominum. Deinde sacerdotibus ait: seorsum accipite Mitzlaum, & quāmodū modeſtius potestis, super hoc verbo exhortamini. Quod cum facerent; Mitzlaus ait; In hoc vno homine parcat mihi velim prudentia vestra. Nam pater eius maioribus mihi debitis adstrictus est, quāmodū vt gratis absolui possit. Sufficiat vobis, quod tantos absolui. Tunc illi, re vera, inquiunt, multum est, quod fecisti. Miratur hoc Dominus Episcopus; miramur & nos. Nec in longo tempore à Christianis tale quidam terra nostra comperimus, vnde & Dominus noster Episcopus, & omnes fratres gratias tibi referunt, & honori te habent, & semper habebunt. Deoquē omnipotenti, cuius te seruum exhibuisti, quōd omnibus vicem sibi rependat, deuotè supplicabunt. Nam & Dominus Episcopus tam magni pendit, quod fecisti, vt vlt̄rā quidquam rogare te, iniuriam putet. Vnde, quasi parcens dilectioni tuae, ore proprio rogare te verecundatus est. Sed noueris in veritate, quoniam, si quo pacto te ipsum vincens, hoc bonum cæteris tuis meritis superaddere posse, magna tibi gratia, magna recompensatio apud Deum cumularetur. Magnus etenim Dominus Deus noster, & magna virtus eius: morisque illi cum sit, pro paruis magna restituere, quanto magis pro magnis maxima? Quod si hoc magnum & difficile tibi pro ipso feceris, non sine mercede maxima ab eo indonatus remanebis.

Sed quid multis? Ingemit homo, taetusque ab intus spiritu pietatis, totus soluitur in lacrymas. Deinde cum ipsis Clericis ad Episcopum tendens: En, ait, Pater sanctissime, in ista quoque petitione Deum meum & te seruum eius, Dominique meos sacerdotes ministros tuos honorabo, quin imò pro nomine Domini mei Iesu corpus meum & omnia mea, si ratio postulauerit, deuotus impendam. Et iubens adduci vinclatum fero & catenis oneratum, flentibus omnibus, qui

*Episcopus per
Sacerdotes ad
Mitzlaum.*

Psalms. 146.

*Benignitas
Mitzlaui.*

aderant, in hostiam & oblationem Deo aræ imposuit, petens sibi remissionem peccatorum, à Domino pro ipso recom-pensari. Ita ergò in plenitudine gaudij spiritualis tota illa Ec-clesia fervere & laudes Deo super vniuersis bonis ac donis e-ius concinente, dedicatio consummatur; omnesque alij, ex-emplo Mitzlai Principis, vias suas correxerunt vniuersisque ab iniustitiis & violentiis seu oppresionibus suis temperan-do, & viablate proximis suis restituendo.

*Depauore Pomeranorum, & quomodo per
Episcopum liberatisunt.*

C A P V T X I I .

Ecclæsia igitur proficiebat & crescebat, & licet in-
vidente diabolo, ambulans in timore Domini Edit. Can.lib.
Spiritu sancto replebatur. Sed hostis antiquus 3. cap. 9.
damna sua non ferens, opera Dei turbare molitus,
validis terroribus vniuersam prouinciam concusit. Nam Boletzlaus Dux Polonorum inuictissimus, in multa fortitu-dine & copioso militum apparatu, de terra sua veniens, iam in ipsis terræ Pomeraniae terminis castra metatus ferebatur, in
furore graui terram ipsam ingressurus. Audierat enim, quod post priorem beati Ottonis prædicationem, nec pacti secum fœderis, nec suscepτæ religionis iura, seruare curarent. Insu-per compertum habebat, quod ea ciuitates, quæ pridem cō-
uerte fuerant, cum his, quæ conuersæ nondum fuerant, re-missi tributi veniam aspernati, suique mediatoris obliiti, viri-
bus suis se deinceps tutos fore considerent, munitionibus &
castris, quæ bellica vi complanata fuerant, ex magna parte hoc interuallo reparatis. Vnde, quasi iustum commotionem ha-bens Dux, iterum eos conterere veniebat, suæque ditioni sub-iugare.

Quod illi audientes, missisque saepius atque remissis ex-ploratoribus, exercitum iam in proximo cognoscentes, mul-

S TUM

Seſfridus.

*Rumor de ap-
petente bello
Pomeranos.
percellit.*

*Expeditio Bo-
leslai Ducis
Polonorum in
Pomeranos.*